

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΧΑΓΗ**

Γραφείο Οικονομικών και
Εμπορικών Υποθέσεων

**Σχέδια της ολλανδικής Κυβέρνησης για πιθανές αναγκαστικές απαλλοτριώσεις
αγροτικής γης προκειμένου να μειωθούν οι εκπομπές αζώτου**

Εξελιξεις σημειώνονται ως προς την πολιτική της Ολλανδίας για τον περιορισμό των εκπομπών αζώτου, καθώς το σενάριο αναγκαστικών απαλλοτριώσεων αγροτικής γης σε μεγάλη έκταση να είναι πλέον το επικρατέστερο.

Το θέμα του αζώτου, το οποίο ενοχοποιείται για περιβαλλοντολογική μόλυνση και το οποίο αποτελεί κύριο συστατικό των λιπασμάτων αλλά και παράγωγο (ως νιτρικό οξείδιο) της κίνησης των οχημάτων (κυκλοφοριακό) και της βιομηχανίας, απασχολεί εδώ και έτη την Ολλανδία λόγω του μεγάλου ποσοστού στη χώρα τόσο των εκπομπών του όσο και της επικάθισής του στο έδαφος. Το 2019 το Συμβούλιο της Επικρατείας απεφάνθη ότι είχαν γίνει πολύ λίγα για την μείωση χρήσης του αζώτου, με αρνητικές συνέπειες στην ποιότητα των υπόγειων και επιφανειακών υδάτων. Εκατοντάδες κατασκευαστικά έργα διακόπηκαν τότε για να αποτρέψουν περαιτέρω ζημιές στην φύση.

Ακολούθησε πρόταση ειδικών σε θέματα απαλλοτριώσεων, σύμφωνα με την οποία η ολλανδική κρίση αζώτου θα μπορούσε να λυθεί πριν από το 2025, εάν η Κυβέρνηση απαλλοτρίωνε αγροτικές εκτάσεις κοντά σε ευάλωτες περιβαλλοντικά περιοχές. Η αναγκαστική απαλλοτρίωση αγροτικής γης όμως, ως πολιτικά ευαίσθητο θέμα, παρέμενε έως τώρα μία υπό σκέψη επιλογή, χωρίς να τίθεται σε εφαρμογή.

Πλέον, και υπό την πίεση κάποιων άλλων εξελίξεων, η ολλανδική Κυβέρνηση υιοθετεί μια διαφορετική προσέγγιση, στην οποία δεν αποκλείεται πλέον η λήψη υποχρεωτικών μέτρων. Αυτό συμβαίνει διότι οι εκπομπές του αζώτου δημιουργούν προβλήματα σε σχέση με μεγάλα κατασκευαστικά έργα που είναι απαραίτητο να γίνουν στη χώρα, όπως έργα υποδομών ή η κατασκευή ενός εκατομμυρίου κατοικιών (σημειώνεται ότι η Ολλανδία αντιμετωπίζει εξαιρετικά μεγάλο στεγαστικό πρόβλημα). Τα έργα αυτά προκαλούν επίσης εκπομπές αζώτου. Δεδομένου όμως ότι ο αγροτικός τομέας θεωρείται η μεγαλύτερη πηγή εκπομπών αζώτου (40% του συνόλου), η Κυβέρνηση επιλέγει τη λήψη περιοριστικών μέτρων στον εν λόγω τομέα, προκειμένου να υπάρχει το (περιβαλλοντικό) περιθώριο ώστε να προχωρήσουν τα μεγάλα κατασκευαστικά έργα.

Κατόπιν λοιπόν αιτήματος της ολλανδικής Κυβέρνησης, εμπειρογνώμονες των Υπουργείων Οικονομικών και Γεωργίας επεξεργάστηκαν λεπτομερείς προτάσεις που υπεβλήθησαν το καλοκαίρι. Σύμφωνα με τα δύο υπουργεία, δεν αρκεί η εξαγορά μερικών αγροκτημάτων που προκαλούν εκπομπές αζώτου κοντά σε ευάλωτες φυσικές περιοχές. Τα σχέδια λοιπόν που εκπόνησαν, θα μπορούσαν εύκολα να επηρεάσουν περισσότερα από χίλια αγροκτήματα σε όλη τη χώρα, ει απαραίτητο και με απαλλοτρίωση, προκειμένου να μειωθούν γρήγορα οι εκπομπές αζώτου. Το δε κόστος της κρατικής παρέμβασης μπορεί να φτάσει τα 17 δισεκατομμύρια ευρώ.

Συγκεκριμένα, το Υπουργείο Οικονομικών, προτείνει την αγορά δικαιωμάτων εκπομπής αζώτου που έχουν παραχωρηθεί σε αγρότες, ώστε αυτοί να υποχρεωθούν να περιορίσουν κατά πολύ τη δραστηριότητά τους. Το κόστος αυτής της επιλογής εκτιμάται στα 9 δισεκατομμύρια ευρώ.

Το σχέδιο του Υπουργείου Γεωργίας είναι ακόμη πιο φιλόδοξο και προβλέπει μια σημαντική μεταβολή του ολλανδικού αγροτικού τομέα: Η Κυβέρνηση θα αγοράσει αγροτική γη, η οποία στη συνέχεια θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για πιο βιώσιμες μορφές γεωργίας . Αυτό το σχέδιο θα κόστιζε έως και 17 δισεκατομμύρια ευρώ. Το καινούριο σημαντικό στοιχείο στο πλαίσιο του εν λόγω σχεδίου είναι ότι το Υπουργείο Γεωργίας θεωρεί πλέον αναπόφευκτη την απαλλοτρίωση.

Η πολιτική συζήτηση για το μέλλον της γεωργίας στην Ολλανδία έχει αλλάξει άρδην σε σύντομο χρονικό διάστημα. Ο «εξαναγκασμός» των αγροτών να περιορίσουν τις παραγωγικές τους δραστηριότητες αποτελούσε πραγματικό ταμπού μεταξύ των πολιτικών όσο και των ίδιων των αγροτών. Πλέον, η σχετική συζήτηση έχει ανοίξει ενώ κόμματα και βουλευτές αναθεωρούν δημόσια την στάση τους και κάνουν λόγο για την ανάγκη διατήρησης μικρότερων κοπαδιών εκτρεφόμενων ζώων καθώς και για την ανάγκη να ληφθεί από τη νέα Κυβέρνηση που αναμένεται να σχηματισθεί, μια «νέα απόφαση» για το μέλλον της γεωργίας.